

Kommunstyrelsekontoret

Handläggare: Mikael Forssander
Titel: Beredningsansvarig
E-post: mikael.forssander@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Förslag till ändrade valdistrikt mandatperioden 2026–2030

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige antar förslaget till ändrade valdistrikt enligt kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 4 juni 2025.

Sammanfattning

Inför de allmänna valen 2026 har val- och demokratinämnden tagit fram ett förslag till förändrade valdistrikt i Norrtälje kommun. Formellt ska förslaget antas av kommunfullmäktige för fastställande av Länsstyrelsen i Stockholms län. Kommunstyrelsekontoret har låtit genomföra en större översyn av gällande indelning i syfte att få till en mer effektiv valadministration. I korthet innebär förslaget att det totala antalet valdistrikt behålls oförändrat samtidigt som två nya valdistrikt tillkommer. Dels delas valdistriktet Rådmansö i två, dels bildas ett valdistrikt kallat Norrtälje Östra som inkluderar området kring Solbacka gård, Hårnacka och Långgarn i Norrtälje stads östra ytterområde. De distrikt som föreslås tas bort är Norrtälje – Fågelsången och Edebo-Ununge. Vidare har en rad justering gjorts av framför allt den norra kommundelen och Rimbo men dessa kommer påverka väljarna i marginell utsträckning.

Ärendet

Enligt vallagen ska respektive länsstyrelse fastställa valdistriktsindelningen i länets kommuner utifrån förslag från kommunen. Kommunfullmäktige behöver därför fastställa ett förslag till valdistriktsindelning inför de Allmänna valen 2026.

Formellt ska ett valdistrikt ha mellan 1000–2000 röstberättigade om inte särskilda skäl föreligger. Norrtälje kommun är idag indelad i 42 valdistrikt där 13 av dessa är mindre än 1000 röstberättigade. Nuvarande distriktsindelning fastställde länsstyrelsen inför de allmänna valen 2022 men några mer omfattande förändringar har inte genomförts sedan 2013 då en större revidering gjordes. Den omfattade framför allt distrikten i den norra kommundelen.

Inför arbetet med översynen av valdistrikten identifierade kommunstyrelsekontoret nedanstående fem punkter som den nya indelningen behövde adressera. De bygger på erfarenheterna vid EU-valet och synpunkter både från väljare och röstmottagare:

1. Norrtälje stads östra ytterområden och gränsen mot valdistriktet Estuna.
2. Valdistriktsindelningen av landsbygden kring Norrtälje stad.
3. Björnö-områdets tillhörighet i valdistriktet Frötuna Norra och i förläningen indelningen av Frötuna i två distrikt.
4. Behovet av valdistriktet Norrtälje: Färsna-Öster Knutby.

5. Valdistriktsindelningen av Hallstavik och Herräng med tillhörande landsbygd.

Den övergripande inriktningen presenterades för val- och demokratinämnden i november 2024 och utifrån det tog kommunstyrelsekontoret fram det första förslaget. I samband med att förslaget behandlades av val- och demokratinämnden valde nämnden att återremittera förslaget för att se över hur nedan angivna punkter ytterligare kan arbetas in i förslaget:

1. Att inom valdistrikten hålla ihop mindre samhällen.
2. Att beaktas historiska kontexter, bygder och undvika förändringar av valdistrikten där så är möjligt.
3. Att tydligare beakta långa reseavstånd för främst de boende i de norra delarna av kommunen.

Efter att förslaget hade omarbetats antog val- och demokratinämnden det ändrade förslaget den 13 maj 2025, § 28. Förslaget i sin helhet framgår dels av bilaga 1, lista över Norrtälje kommuns nuvarande och föreslagna valdistrikt med kommentarer över förändringarna, dels av bilaga 2 som är en länk till Norrtälje kommuns digitala karta där ett lager visar de föreslagna distrikten.

Sammantaget blir antalet valdistrikt oförändrat samtidigt som två distrikt tillkommer. De tillkommande distrikten är ett valdistrikt kallat Norrtälje Östra som inkluderar området kring Solbacka gård, Hårnacka och Långgarn i Norrtälje stads östra ytterområde samt Rådmansö Östra. Det ena distriktet som försvinner är Edebo-Ununge som delas mellan distrikten Häverö, Edsbro samt Hallsta Centrum. Det andra distriktet är Norrtälje - Fågelsången som delas mellan dagens Norrtälje – Solbacka och Norrtälje – Färsna & Öster Knutby. Utifrån Förslaget som nu föreligger har antalet distrikt med färre än 1000 röstberättigade minskats till nedanstående sex. Av tabellen framgår de särskilda som föreligger för att distriktet har ett lägre antal röstberättigade än det av lagen angivna.

Distrikt	Beräknat antal röstberättigade	Särskilt skäl
Norrtälje - Norrtälje hamn	953	Invånarantalet beräknas att öka till det lagstadgade under de kommande fyra åren till följd av nybebyggelse.
Herräng	897	Till följd av lågt valdeltagande föreligger risk att valdeltagandet blir ännu lägre i händelse av att avståndet till vallokal blir längre om distriktet skulle slås samman med ett annat distrikt
Lohärad – Malsta	885	Distriktet kan förväntas växa i det längre perspektivet till följd av närheten till Norrtälje stad
Estuna	945	Distriktet kan förväntas växa då tätorten Svanberga har vuxit över tid.
Frötuna Västra	985	Invånarantalet beräknas att öka till det lagstadgade under de kommande fyra

Distrikt	Beräknat antal röstberättigade	Särskilt skäl
		åren till följd av nybebyggelse.
Blidö	988	Distriktet utgörs av ett antal öar med färjeförbindelse. Det begränsas därför av de geografiska förutsättningarna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunstyrelsekontorets stabs- och planeringsavdelning i samverkan med samhällsbyggnadskontoret kart- och mätenheten. Ärendet har även delgivits kommunstyrelsekontorets näringsliv- och etableringsenhet utifrån ärendets landsbygds- och skärgårdsperspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

En förändring av valdistrikten kommer att få gynnsamma ekonomiska konsekvenser. De direkta besparingarna är relativt låga sett till nämndens totala ram under ett valår men förslaget innebär en effektivisering av hela valadministrationen vilket gör att den indirekta besparingen blir högre. Både vad gäller logistik och bemanning

Konsekvenser för barn

Ärendet bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Frågan om förändrade valdistrikt har ett landsbygds- och skärgårdsperspektiv eftersom valdistriktsindelningen avgör var väljarna röstar. Vallagen reglerar storleken på distrikten och ett distrikt får inte ha färre än 1000 röstberättigade om inte särskilda skäl föreligger. I realiteten innebär det att valdistrikten i glesbygden blir stora till ytan alternativt utgör ytterområden till valdistrikt i tätorterna.

Kommunstyrelsekontoret har tagit fram förslaget till förändrade valdistrikt utifrån en effektiv valorganisation vilket i praktiken har inneburit att vallokaler föreslås koncentreras till kommunens tätorter. Det gäller framför allt i de norra kommundelarna där Hallstavik, Älmsta och Svanberga samlar flera valdistrikt medan Skebobruk och Söderbykarl inte längre kommer ha en vallokal på orten. Avståndsmässigt kommer flera väljare att få kortare eller likvärdigt avstånd till sin nya vallokal utifrån förslaget till distriktsindelning men i de berörda orterna blir avståndet längre och kan komma att påverka valdeltagandet. Vilken effekt detta kommer att få för valdeltagandet är svårbedömt givet att fler väljer att förtidsrösta och det kan också vara en möjlighet att utöka förtidsröstningen på dessa orter.

Jenny Nordström
Tf. kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Johan Hernman
Stab- och planeringschef
Stab- och planeringsavdelningen

Bilagor

Bilaga 1-lista över Norrtälje kommuns nuvarande och föreslagna valdistrikt med kommentarer över förändringarna

[Bilaga 2 – Karta över Norrtälje kommuns gällande och föreslagna valdistrikt, myCarta WebMap, länk endast tillgänglig via kommunens nätverk.](#)

Bilaga 3 – Val- och demokratinämndens beslut, § 28, den 13 maj 2025

Beslut skickas till

Länsstyrelsen i Stockholms län
Val- och demokratinämnden